

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje			
Názov materiálu			
Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Síky			
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)			
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky			
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy		
	☒ Materiál legislatívnej povahy		
	☐ Transpozícia práva EÚ		
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>			
Termín začiatku a ukončenia PPK		2. jún - 16. jún 2020	
<i>Predpokladaný termín predloženia na MPK*</i>		Začiatok: 1. júl 2020 Ukončenie: 21. júl 2020	
Predpokladaný termín predloženia na Rokovanie vlády SR*		august 2020	
2. Definovanie problému			
Uveďte základné problémy, na ktoré navrhovaná regulácia reaguje. Nedostatočné plnenie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z čl. 4 ods. 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení (ďalej len „smernica 92/43/EHS v platnom znení“), pokiaľ ide o vyhlasovanie lokalít zapísaných v zozname lokalít európskeho významu. Dôvodom vyhlásenia navrhovaného chráneného areálu Síky (CHA Síky) je aj formálna výzva Európskej komisie k porušeniu č. 2019/2141, ktorá sa týka nedostatočného vyhlasovania lokalít európskeho významu a schvaľovania programov starostlivosti.			
3. Ciele a výsledný stav			
Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany navrhovaného CHA Síky a zároveň zabezpečenie plnenia medzinárodných záväzkov ochrany európskej sústavy chránených území Natura 2000.			
4. Dotknuté subjekty			
Vlastníci, správcovia a nájomcovia dotknutých pozemkov, obce, záujmové združenia, dotknuté orgány štátnej správy, vrátane dotknutých organizácií v ich zriaďovacej pôsobnosti, verejnosť.			
5. Alternatívne riešenia			
Alternatívne riešenie sa týka celkovo vyhlásenia/nevyhlásenia CHA Síky. Dôvodom vyhlásenia CHA Síky je splnenie požiadavky vyplývajúcej z článku 4 ods. 4 smernice 92/43/EHS v platnom znení, podľa ktorého členské štáty určujú lokality uvedené v národnom zozname lokalít európskeho významu ako osobitné chránené územia a stanovujú priority v oblasti ochrany a potrebné opatrenia, najneskôr do šiestich rokov. V prípade nevyhlásenia CHA Síky nebude splnená požiadavka na vyhlásenie a na stanovenie cieľov ochrany a opatrení na ich dosiahnutie.			
6. Vykonávacie predpisy			
Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☐ Áno ☒ Nie			
7. Transpozícia práva EÚ			
8. Preskúmanie účelnosti**			

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** nepovinné

9. Vplyvy navrhovaného materiálu				
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne	
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne	
Vplyvy na podnikateľské prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne	

z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

Predkladaným návrhom nariadenia vlády sa za chránené územie vyhlási lokalita európskeho významu, ktorá je súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000. Výnosom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu, bol navrhovaný CHA Síky zaradený do národného zoznamu území európskeho významu pod označením SKUEV0088 Síky. Na zabezpečenie priaznivého stavu predmetu ochrany CHA Síky je potrebné obhospodarovanie pozemkov prostredníctvom pastvy alebo kosením.

Zámer vyhlásiť CHA Síky bol v zmysle § 50 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) oznámený Okresným úradom Nitra. Zámer bol spracovaný podľa projektu ochrany, ktorý je odborným podkladom na vyhlásenie chráneného územia (§ 54 ods. 13 zákona) a obsahuje ciele ochrany vymedzené pre chránené územie, návrh vhodného manažmentu na dosiahnutie cieľov, ako aj obmedzenia vyplývajúce zo stanoveného stupňa ochrany podľa zákona. Pripomienky k zámeru vznesené zo strany dotknutých subjektov boli prerokované dňa 19. decembra 2017 na Okresnom úrade Nitra a boli zapracované do materiálu.

Obmedzenie bežného obhospodarovania pozemkov sa v CHA Síky pri stanovenom 2. stupni ochrany podľa zákona nepredpokladá. Realizácia opatrení na dosiahnutie cieľov ochrany pre CHA Síky je zabezpečená v rámci bežného obhospodarovania pozemkov. V súčasnosti sa územie využíva pasiením zo strany vlastníka pozemkov a vyhlásením CHA Síky táto činnosť nebude obmedzovaná, nakoľko je prospešné, aby bola vykonávaná naďalej, preto sa neurčuje ani výška finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61 zákona. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) a jej organizačná zložka Správa Chránenej krajiny Ponitrie a Chránenej krajiny Dunajské luhy bude zodpovedná za vykonanie ďalších potrebných opatrení v oblasti monitoringu a komunikácie s verejnosťou, ktoré budú zamestnanci ŠOP SR vykonávať v rámci pracovnej náplne.

Ak bude v budúcnosti potrebné na dosiahnutie cieľov ochrany CHA Síky vykonať ďalšie opatrenia, ktorými bude obmedzené bežné obhospodarovanie, za ich vykonanie bude zodpovedná ŠOP SR a budú vykonané po dohode s vlastníkom, nájomcom alebo správcom pozemku. V takomto prípade by vznikol nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania v zmysle § 61 zákona. Ak by v budúcnosti došlo k zmene vlastníka alebo užívateľa dotknutých pozemkov alebo k zmene spôsobu obhospodarovania pozemkov, resp. ak by došlo k obmedzeniu bežného obhospodarovania, vzniká nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania v zmysle § 61 zákona.

CHA Síky bude po jeho vyhlásení zapísaný v katastri nehnuteľností (§ 51 ods. 5 zákona) v štátnom zozname osobitne chránených častí prírody a krajiny (§ 51 ods. 4 zákona) a pre potreby praxe budú na Okresnom úrade Šaľa uložené grafické podklady, v ktorých je zakreslená hranica CHA Síky. V prípade zmeny vlastníctva pozemkov v CHA Síky tak bude budúci vlastník vopred informovaný o existencii CHA Síky a o obmedzeniach vyplývajúcich zo stanoveného stupňa ochrany a vymedzených cieľoch ochrany.

Existencia chráneného územia vytvára priestor pre výrobu produktov s pridanou hodnotou, environmentálnu výchovu alebo riešenie projektov zameraných na zachovanie priaznivého stavu biotopov CHÚ. Vyhlásením CHA Síky sa nepredpokladá zánik pracovných miest, vplyv na fungovanie trhu práce, špecifické negatívne dôsledky na isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov ani ovplyvnenie špecifických vekových skupín zamestnancov. Existencia CHA Síky nepredpokladá oslobodenie pozemkov od daní v zmysle ustanovení zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedených skutočností Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) vyhodnotilo, že vyhlásenie CHA Síky nebude mať výrazný vplyv na podnikateľské prostredie.

11. Kontakt na spracovateľa Ing. Janka Guzmová, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny MŽP SR (janka.guzmova@enviro.gov.sk).
12. Zdroje Doložka vplyvov bola vypracovaná v spolupráci so ŠOP SR (marta.mutnanova@sopsr.sk).
13. Stanovisko Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov z PPK Komisia v stanovisku č. 046/2020 zo dňa 16.06.2020 uplatnila k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania: K vplyvom na podnikateľské prostredie K materiálu uplatňuje Komisia obyčajné pripomienky na vyznačenie negatívnych vplyvov na podnikateľské prostredie a dopracovanie analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie s odôvodnením, že doložka vybraných vplyvov má vyznačené pozitívne vplyvy na životné prostredie a zároveň uvádza, že je bez vplyvov na podnikateľské prostredie. Medzi dotknutými subjektmi sú aj vlastníci, správcovia a nájomcovia dotknutých pozemkov, obce, záujmové združenia. Pokiaľ sa vyžaduje zo strany EK vyššia právna ochrana územia zabezpečená cez nariadenie vlády a schválením nariadenia vlády vznikne nové chránené územie, čím sa očakáva „významné zlepšenie stavu organizmov - rastlín, živočíchov, najmä biotopov, ktoré tvoria predmet ochrany“, musíme na druhej strane predpokladať možné negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie vyplývajúce z povinnosti rešpektovania obmedzení, ktoré vyplývajú z vyhlásenia záujmového územia za chránený areál nariadením vlády. Z dôvodu vyššie uvedeného Komisia žiada o vyznačenie negatívnych vplyvov na podnikateľské prostredie a dopracovanie Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie. V Analýze je možné vyhodnotiť a popísať súčasný stav t. j., že dosiahnutie cieľov ochrany pre navrhovaný CHA Síky a realizácia opatrení na ich dosiahnutie je zabezpečená v rámci bežného obhospodarovania pozemkov aj to že pri vyhlasovaní CHA Síky sa neurčuje ani výška predpokladaných finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, keďže sa nepredpokladajú výrazné zmeny v hospodárení v území. Územie sa využíva pasením zo strany vlastníka pozemkov a vyhlásením CHA Síky táto činnosť nebude obmedzovaná, nakoľko je prospešné, aby bola vykonávaná naďalej. Tento vyhovujúci stav však pri zmene vlastníka a potencionálneho podnikateľského subjektu nemusí byť v budúcnosti trvalý, preto je žiaduce urobiť prediktívne aj analýzu vplyvu na podnikateľské prostredie, podobne ako je to u analýzy vplyvov na životné prostredie. Predkladateľ uvádza, že za vykonanie ďalších potrebných opatrení nad rámec bežného obhospodarovania má byť zodpovedná organizácia ochrany prírody – Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, resp. jej organizačná zložka Správa Chránenej krajinnnej oblasti. O aké opatrenia sa jedná a či budú mať vzťah k podnikateľskému prostrediu, by bolo vhodné premietnuť tiež do Analýzy. Stanovisko MŽP SR – MŽP SR čiastočne akceptovalo pripomienku tak, že do doložky vybraných vplyvov do bodu „10 Poznámky“ doplnilo tieto ďalšie informácie, na základe ktorých MŽP SR vyhodnotilo, že materiál nebude mať významný vplyv na podnikateľské prostredie: <i>„Na zabezpečenie priaznivého stavu predmetu ochrany CHA Síky je potrebné obhospodarovanie pozemkov prostredníctvom pastvy alebo kosením.“</i> <i>„Zámer vyhlásiť CHA Síky bol v zmysle § 50 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) oznámený Okresným úradom Nitra. Zámer bol spracovaný podľa projektu ochrany, ktorý je odborným podkladom na vyhlásenie chráneného územia (§ 54 ods. 13 zákona) a obsahuje ciele ochrany vymedzené pre chránené územie, návrh vhodného manažmentu na dosiahnutie cieľov, ako aj obmedzenia vyplývajúce zo stanoveného stupňa ochrany podľa zákona. Pripomienky k zámeru vznesené zo strany dotknutých subjektov boli prerokované dňa 19. decembra 2017 na Okresnom úrade Nitra a boli zapracované do materiálu.“</i> <i>„Obmedzenie bežného obhospodarovania pozemkov sa v CHA Síky pri stanovenom 2. stupni ochrany podľa zákona.“</i> <i>„Ak by v budúcnosti došlo k zmene vlastníka alebo užívateľa dotknutých pozemkov alebo k zmene spôsobu obhospodarovania pozemkov, resp. ak by došlo k obmedzeniu bežného obhospodarovania, vzniká nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania v zmysle § 61 zákona. CHA Síky bude po jeho vyhlásení zapísaný v katastri nehnuteľností (§ 51 ods. 5 zákona), v štátnom zozname osobitne chránených častí prírody a krajiny (§ 51 ods. 4 zákona) a pre potreby praxe budú na Okresnom úrade Šaľa uložené grafické podklady, v ktorých je zakreslená hranica CHA Síky. V prípade zmeny vlastníctva pozemkov v CHA Síky tak bude budúci vlastník vopred informovaný o existencii CHA Síky a o obmedzeniach vyplývajúcich zo stanoveného stupňa</i>

ochrany a vymedzených cieľoch ochrany.“

MŽP SR ďalej v doložke vplyvov nahradilo formuláciu „Za vykonanie ďalších potrebných opatrení nad rámec bežného obhospodarovania bude zodpovedná Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, resp. jej organizačná zložka Správa Chránenej krajiny Ponitrie a Chránenej krajiny Dunajské luhy“. nasledovne:

„Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) a jej organizačná zložka Správa Chránenej krajiny Ponitrie a Chránenej krajiny Dunajské luhy bude zodpovedná za vykonanie ďalších potrebných opatrení v oblasti monitoringu a komunikácie s verejnosťou, ktoré budú zamestnanci ŠOP SR vykonávať v rámci pracovnej náplne. Ak bude v budúcnosti potrebné na dosiahnutie cieľov ochrany CHA Síky vykonať ďalšie opatrenia, ktorými bude obmedzené bežné obhospodarovanie, za ich vykonanie bude zodpovedná ŠOP SR a budú vykonané po dohode s vlastníkom, nájomcom alebo správcom pozemku. V takomto prípade by vznikol nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania v zmysle § 61 zákona.“

V doložke vplyvov na životné prostredie MŽP SR upravilo formuláciu „Predpokladá sa významné zlepšenie stavu organizmov - rastlín, živočíchov, biotopov, najmä však biotopov, ktoré sú predmetom ochrany CHA Síky a druhov na ne viazaných.“ nasledovne:

„Vyhlásením CHA Síky bude zabezpečená plná právna ochrana územia, stanovia sa ciele ochrany a vhodný typ manažmentu pre územie, čím budú vytvorené podmienky pre zlepšenie stavu prioritného biotopu európskeho významu Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340*) a biotopu európskeho významu Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), ktoré sú predmetom ochrany CHA Síky, z kategórie B priaznivý do kategórie A – priaznivý“.

Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

súhlasné stanovisko s návrhom na dopracovanie

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok.

Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.